

Revalorar la cultura: criteri propi o legitimitat per impacte?

Published by [Interacció](#) [1] on 11/02/2016 - 11:56 | Last modification: 28/04/2026 - 11:29

L'assaig *Revaluing Culture* parteix d'una constatació que travessa el debat europeu recent: la cultura ha deixat de justificar-se per si mateixa i es veu cada cop més obligada a demostrar què aporta en termes econòmics i socials. Aquest desplaçament no és menor. El text situa la qüestió en un context de retallades, exigències de rendició de comptes i pressió per demostrar impacte, especialment intens als Països Baixos després de la crisi financera. La resposta que proposa no és afegir més indicadors ni refinar els instruments d'avaluació, sinó revisar el punt de partida: la política cultural ha de tornar a posar el focus en la cultura mateixa, no en els seus efectes derivats.

El text identifica dues línies principals en la recerca contemporània de legitimitat.

D'una banda, l'acumulació d'estudis d'impacte que intenten quantificar què aporta la cultura a l'economia o a la cohesió social. De l'altra, la tendència a vincular la cultura amb altres àmbits de política pública, salut, educació, desenvolupament urbà, com a via de justificació. Ambdues vies, segons els autors, presenten límits estructurals. Les evidències són fragmentàries i metodològicament febles, i el concepte de "valor cultural" esdevé ambigu fins al punt de perdre capacitat operativa. Més encara, centrar la legitimitat en l'impacte pot acabar subordinant la cultura a altres objectius polítics, diluint-ne el sentit propi.

Per ordenar aquest debat, l'assaig proposa llegir la política cultural a partir de tres perspectives que han coexistit històricament: l'artística, la social i l'econòmica. Cadascuna porta associada una lògica diferent. La primera posa el pes en la qualitat, l'autonomia i la capacitat d'imaginar. La segona en la funció d'enriquir la societat, ampliar l'accés i generar cohesió. La tercera en la cultura com a bé públic o com a motor econòmic. El problema no és la coexistència d'aquestes perspectives, sinó l'acumulació d'expectatives que generen. La cultura és cridada a produir excel·lència artística, inclusió social i creixement econòmic alhora. El resultat és una política cultural carregada de demandes que difícilment pot sostenir.

El text és especialment incisiu quan aborda les transformacions del públic i del sistema cultural. L'augment de la producció, la diversificació de gustos i la fragmentació de la participació trenquen la idea d'un públic homogeni. Al mateix temps, la pressió per demostrar rellevància social i captar recursos introdueix criteris externs, participació, rendiment, retorn, que tensionen l'autonomia artística. En aquest escenari, la cultura es veu empenya a justificar-se constantment davant d'altres camps, mentre perd capacitat per definir els seus propis criteris.

La tesi final és poc acomodatícia: cal rebaixar les expectatives sobre el que la cultura pot resoldre i, alhora, reforçar les condicions perquè el sector cultural pugui operar amb criteri propi. Això implica acceptar que no tots els efectes són mesurables ni atribuïbles, i que la legitimitat de la política cultural no pot dependre exclusivament de la seva utilitat externa. La pregunta que queda oberta no és tant què aporta la cultura a altres àmbits, sinó

quines condicions públiques fan possible que la cultura tingui sentit per si mateixa.

Referència

Schrijvers, E., Keizer, A.-G., i Engbersen, G. (2015). *Revaluing culture*. Amsterdam University Press. [Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Tags: valor públic de la cultura

Tags: polítiques culturals

Tags: governança cultural

Tags: economia de la cultura

Tags: pensament cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2016/revalorar-la-cultura>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e160003.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6444>